

*Memo: halfjaar rapportage Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugdhulp NH
sept. 2021*

Opsteller: Christine Pollmann, projectmanager Ben NH, gemeente Amsterdam

Bijlage: update actielijnen uit werkplan, inclusief stand begroting sept 2021

Inleiding

In dit memo wordt stilgestaan bij de stand van zaken Expertisenetwerk NH. Tevens leest u hoe het proces verloopt richting 2^e helft '21.

De Bovenregionale Expertisenetwerken (centra) Jeugdhulp richten op meervoudige en complexe, co-morbide, jeugdhulpproblematiek. Bij co-morbiditeit is sprake van meerdere diagnostische beelden gelijktijdig, vaak combinaties van soma en psyche, die niet altijd even evident zichtbaar zijn, maar als niet in samenhang behandeld tot mislukking van de hulpverlening leiden en extra schade aanbrengen aan jeugdigen en hun ouders.

Vanuit de Tweede Kamer is de minister in 2019 verzocht te komen tot deze expertisecentra om te komen tot betere en duurzame oplossingen voor deze kinderen in de knel. Er zijn er acht, waarvan er één de naam 'centrum' voert en de anderen hebben gekozen voor de benaming 'netwerk', beter passend bij hun werkwijze. Amsterdam is coördinerend gemeente voor Noord Holland.

Het Bovenregionaal Expertisenetwerk Jeugdhulp NH heeft in de opdracht drie hoofdtaken:

- Het bieden van consult en advies op meervoudige en complexe (co-morbide) jeugdhulp casuïstiek.
- Het ondersteunen bij het organiseren van hulp voor deze doelgroep waarbij gemeenten verantwoordelijk blijven voor de zorgkosten, maar het Netwerk innovatie- en projectkosten op zich kan nemen alsook tijdelijk bepaalde kosten kan overbruggen.
- En het stimuleren van een proces van leren en ontwikkelen om in een vroeger stadium met elkaar tot betere vraagsignalering en analyse én oplossingen te komen voor deze relatief beperkte maar ingewikkelde doelgroep; het ontwikkelen van een kennisfunctie.

Als afronding van de eerste inrichtingsfase van het Expertisenetwerk is een Terugblik - Rode draden Analyse (feb '21) geschreven, waaruit het Werkplan 2021 is geconstrueerd. Voor de rode draden analyse is nauw samengewerkt met het programma "Een thuis voor Noordje" – het Bovenregionaal plan NH ter voorkoming van gesloten jeugdhulp met als insteek Zo thuis en Zo school mogelijk; tevens met K-EET, het expertisenetwerk complexe eetstoornissen Noord Holland en met de procesregisseurs vanuit het landelijk team complexe casuïstiek van het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd, die in Noord Holland als vooruitgeschoven post de regionale expertteams hebben ondersteund.

Op de drie hoofdtaken volgt nu een korte stand van zaken, gevolgd door een vooruitblik naar de tweede helft 2021.

Stand van zaken Advies en consultatie

Ben NH bij 14 casussen betrokken, bij 6 is meegekeken door een van de experts. Voor 12 van de 14 casussen zijn naast het regionale expertteam (i.o.) ook de procesversnellers van het landelijk team van het OZJ aan de slag gegaan. Bij de andere 2 was het expertteam van de regio alleen zelf betrokken.

Een paar kenmerken:

- Bij alle casuïstiek is er sprake van complex en meervoudige problematiek, strikte co-morbiditeit wordt niet gehanteerd als criterium voor inzet van ondersteuning, wel overigens bij financiële projectaanvragen voor maatwerkvoorzieningen;
- Bij twee casussen is overleg geweest met een bovenregionaal expertisenetwerk uit een ander landsdeel;
- Bij drie casussen is (recent) een verklarende analyse op voorstel van BEN NH ingebracht, voor één daarvan is nu een viertal keuzeplekken ter beschikking, daar waar voorheen de deuren gesloten bleven;
- In een viertal casussen is de onbekendheid met de toeleiding naar WLZ een struikelblok; één casus betreft stevige psychiatrische problematiek in combi met AMA.
- Het merendeel van de casuïstiek vraagt om wat in Noord Holland Onvoorwaardelijk Wonen is gaan heten.

Uitgangspunt is dat het oppakken van vastgelopen vragen van kinderen primair plaatsvindt bij de expertteams. Vanuit het OZJ is de grove schatting dat de casuïstiek die bij het OZJ wordt aangemeld grotendeels, voor ruim 90%, daar kan worden opgepakt. In de resterende 10% ligt dan een aanvullende taak bij het Bovenregionale Expertisenetwerk.

Stand van zaken Mee organiseren van hulp

Er wordt gewerkt aan meerdere projectaanvragen innovaties/maatwerk, er zijn er een viertal concreet gehonoreerd. Het proces van ophalen van advies bij de jeugdhulpregio's en bij de groep van experts is helpend voor draagvlak, maar ook voor organisatorische en inhoudelijke tips en bijsturing. Daarbij ondersteunt deze werkwijze "het samen leren", vanuit de verschillende invalshoeken.

Er zijn twee VIC-units in NH, er loopt een project rondom een maatwerkvoorziening voor een jongedame uit regio IJmond.

Er heeft een zeer bruikbare bijeenkomst plaatsgevonden met bestuurders van grote zorgaanbieders WLZ, GGZ en Verlengde Jeugdwet vanuit heel Noord Holland samen met de twee zorgverzekeraars en VWS over jongeren/jongvolwassen

16-27 jaar complex en meervoudige problematiek, met het lastige wettelijke grensvlak en langjarige uitstroomprofiel. Een inhoudelijke verdiepbijeenkomst door een kring van experts verbonden aan het Expertisenetwerk was daaraan voorafgegaan: wie zijn deze jonge mensen? wat zijn hun vragen? wat hebben ze nodig?

Er is commitment, er is idee over de volgende stappen, bestuurders gaven op eigen verzoek aan nog een keer bij elkaar op bestuurdersniveau op schaal NH om de schets nog een slag scherper en concreter te maken. Ze hebben een vraag naar de financiers t.a.v. integrale bekostiging, en het concept van een aantal satelliet-KWV's met woonbegeleiding Met een specialistische ambulante behandeling en advies team er omheen is waar de gedachten naar uitgaan. De zorgkantoren en VWS zoeken mee naar oplossingen.

Er is inmiddels een gedragen en financieel gehonoreerd projectplan om tot een outreachend specialistisch K-EET team te komen, werkend voor heel NH, vanuit twee locaties met als doel klinische opname voorkomen en de begeleiders ter plaatse te ondersteunen. Uitwerking is gestart.

Stand van Zaken Leren en ontwikkelen

Er is een maandelijks lerend-overleg opgestart waarin de voorzitters van de RET's elkaar ontmoeten, samen met BEN NH en de twee procesversnellers van het landelijk OZJ. Er worden thema's gekozen en besproken, o.a. ervaringsdeskundigheid en er worden dilemma's gedeeld, ook met betrekking tot inrichtingsvraagstukken.

Er heeft een gezamenlijke kennismaking plaatsgevonden tussen de RET's en de leden van het Expertisenetwerk, rondom een inhoudelijk thema: "normaliseren" wat bedoelen we daarmee?

Vanuit de Rode dradenanalyse van het Ben NH heeft het programma Een Thuis voor Noordje een aantal actielijnen geprioriteerd. Op die thema's vindt de tweede helft van 2021 versnelling en verbreding plaats.

Actielijn Transformatie gesloten jeugdhulp, inclusief onderwijs

Actielijn Passend aanbod van zorg voor open geplaatste jeugdigen bestaat uit een vijftal

onderdelen: 1. Uitstroom jongeren en jongvolwassenen 16 – 27 jaar van verblijfs- (en behandel)voorzieningen naar andere vormen van zorg en woonvraag met behoud van stabiele school- werkomgeving

2. Onvoorwaardelijk wonen: Ontwikkelen kleinschalig en duurzaam woonzorgaanbod voor jongeren in de leeftijd 10-16 die behoefte hebben aan intensieve begeleiding

3. Verklarende analyse, instroom en triage jeugdigen open vormen van verblijf

4. Ontwikkelen ambulante zorg voor jeugdigen met een eetstoornis

5. Onderzoek naar aard en omvang van jeugdigen binnen open voorzieningen.

5 juli 2021 heeft de eerste gezamenlijke bijeenkomst plaatsgevonden met de kennis-leer-academische werkplaatsen in NH, op uitnodiging van het programma Een Thuis voor Noordje en BEN NH. De vraag is neergelegd wat men vanuit de werkplaatsen kan bijdragen aan bovengenoemde thema's, zowel afzonderlijk maar ook in samenhang met elkaar.

Hoewel het niet vanzelfsprekend blijkt te zijn dat deze werkplaatsen met elkaar hun inzet afstemmen is er commitment om bij te dragen aan deze thema's. Het NJI is betrokken om te adviseren hoe dit meer vorm kan krijgen.

Er vinden inhoudelijke bijeenkomsten van het expertisenetwerk plaats rond dilemma's, bijvoorbeeld met betrekking tot de ervaringen binnen een VIC-Unit.

Tot slot: doorkijk 2^e helft 2021 De OZJ ondersteuning aan de doorontwikkeling van de regionale expertteams (RET's) en eind 2021 eindigt, moet vorm gaan krijgen in de acht landsdelen. Daarover is VNG en VWS met de projectleiders van de Bovenregionale Expertisenetwerken in gesprek en input wordt opgehaald bij de RET's.

Dat betekent een uitbreiding van de opdracht van de expertisenetwerken en voor BEN NH betekent dit vermoedelijk tevens het overhevelen van een procesversneller naar het BEN NH, die de voorzitters van de RET's ondersteunt bij complexe casuïstiek en goed kan schakelen met de aan het netwerk verbonden experts.

Een absoluut speerpunt is het blijvend vragen naar een Verklarende analyse en dit nog meer insteken als noodzakelijk in de tussenfase tussen escalatie en gewenste oplossing, zeker in verbinding met GI toezichttraject en het versneld oplossen van de wachtlijst tot eind 2021. Er is een voorstel opgesteld op welke wijze dit toezichttraject samen op kan lopen met Noordje en BEN NH. Het gaat hier ook weer deels om dezelfde jeugdigen.

Verder gaat Communicatie van belang worden en concreet betekenen dat er een website komt met toegankelijkheid voor RET's en professionals.

- Twee inhoudelijk speerpunten nog onvoldoende in werking gezet in de eerste helft van 2021 deze kunnen verbonden worden aan de momenteel lopende actielijnen in samenhang met Noordje: Het jonge kind – als draad vanuit 'onvoorwaardelijk Wonen' Ouders met eigen problematiek als draad vanuit 'verklarende analyse'.